

Rådmannens resultatvurdering 2022

Årsmeldingen er en tilbakemelding om tjenesteleveransen i kommunen, og om målsetningene i kommuneplanens samfunnsdel. Dette innenfor de økonomiske målene som er satt i budsjett og nøkkeltall. Årsmeldingen for 2022 er bygget opp med samme inndeling som Handlingsprogram og økonomiplan 2022-2025.

2022 er år nummer 3 hvor vi har hatt en pandemi å jobbe med. Dette har til tider vært veldig ressurskrevende, særlig i helsesektoren og oppvekstsektoren.

Kommunen er en underleverandør av **velferdstjenester** til staten. Tjenestene må leveres innenfor det lovpålagte og de økonomiske rammene som er gitt. For å opprettholde dagens nivå på tjenestene må kommunesektoren øke antall årsverk framover¹. Allerede i dag opplever Hol kommune store utfordringer med å rekruttere til enkelte yrkesgrupper. Samtidig kan det blir redusert økonomisk handlingsrom, og dette utfordrer dagens organisering av tjenestene og måten oppgavene løses på.

Ved utgangen av 2022 er folketallet 4506 innbyggere i kommunen. Dette er en økning med 2 personer fra året før. Antall innbyggere over 80 år øker. Dette vil påvirke budsjettfordelingen i årene fremover.

Den **politiske møtevirksomheten** har blitt avholdt på kommunehuset i 2022, og kommunestyremøtene har blitt overført i Radio Hallingdal. Fra og med februar 2022 har kommunestyremøtene også blitt direktesendt på Kommune TV. Det har vært prioritert å avholde fysiske møter så langt dette har vært mulig. Kommunestyret behandlet 129 saker, mens formannskapet behandlet 171 saker i 2022.

Handlingsprogrammet for 2022 inneholder vedtatte tiltak for å oppfylle målsetningene i Kommuneplanens samfunnsdel. Det er 11 plantemaer fordelt på områdene samfunnskvalitet, livsløp, arbeid og næringsutvikling og infrastruktur. Plantemaene har hver sine målsetninger som til felles skal oppfylle visjonen:

Hol kommune skal være en trygg og god kommune å vokse opp og bo i, med vekst i folketallet, der arbeidsmarkedet er variert og hele kommunen er i bruk.

For hvert av tiltakene gis det en rapportering med trafikklysmetoden. De fleste tiltakene er i rute, men spesielt i helse – og omsorgssektoren er flere tiltak forsinket og utsatt på grunn av koronapandemien.

Arbeidsgiverstrategien legger føringer for de valg og prioriteringer som arbeidsgiver foretar overfor medarbeiderne. Strategien består av:

- Omdømmeutvikling
- Effektivt og synlig lederskap
- Beholde og rekruttere arbeidskraft

Kommunens verdigrunnlag uttrykker at ethvert menneske er unikt, ukrenkelig og helhetlig, med uante muligheter mentalt, fysisk og sosialt. Ethvert menneske har rett til å bli møtt med forståelse og respekt til å bli inkludert i fellesskapet. Se detaljer om tiltak mot diskriminering på side 43.

¹ [Omstilling i arbeidslivet - KS](#)

I Hol kommune var det 589 medarbeidere i 2022, en økning med 13 medarbeidere fra 2021. Det var 470,6 årsverk, som er en økning med 10 årsverk fra 2021, der økningen har vært størst i oppvekstsektoren.

Sykefraværet i 2022 var på 10,26 % som er på samme nivå som året før. Første halvår i 2022 var det stort fravær i forbindelse med pandemien.

Etiske retningslinjer for medarbeiderne i Hol kommune ble revidert og vedtatt i Partssammensatt utvalg i juni 2019. Ved tilsetting skal nye ansatte bekrefte at de har lest de etiske retningslinjene. Etiske problemstillinger skal vurderes ved medarbeidersamtaler, og det kan brukes et vurderingsskjema med trafikklysmetodikk for etisk refleksjon.

Økonomireultatene for 2022 ble bedre enn forventet i forhold til budsjett i hovedsak grunnet at skatteinngangen ble langt større enn forventet. Kommunen har oppnådd målsetningene for de tre vedtatte finansielle nøkkeltallene:

- **Netto driftsresultat** er 49,7 mill. kr for Hol kommune. Det offisielle resultatet i KOSTRA-statistikken er 6,1 % **for kommunens konsernregnskap** som inkluderer kommunale foretak og Interkommunale samarbeid. Dette er bedre enn budsjettet, og over målsetningen for nøkkeltallet og anbefalingen om et netto driftsresultat større enn 1,75 %.
- Resultatet er balansert og det ble avsatt 20 mill. kr til **disposisjonsfondet**, som nå inneholder 140 mill. kr, eller **17,2 % av brutto driftsresultat** for kommunens konsernregnskap. Dette er bedre enn målsetningen om 10 % disposisjonsfond i forhold til brutto driftsresultat.
- **Netto lånegjeld er 37,7 %** av brutto driftsinntekter for kommunens konsernregnskap. Dette er bedre enn målsetningen, og kommunen har lavere lånegjeld enn landssnittet og Kostra-gruppe 3. Ved utgangen av 2022 var sum bokført langsiktig gjeld 396 mill. kr.

Tjenesteområdenes kvalitet, økonomi og driftsresultater kan oppsummeres slik:

Sentraladministrasjonens regnskapsførte forbruk er innenfor budsjettammen. Det har vært stillinger som ikke er besatt gjennom året, som har ført til mindre lønnsforbruk enn forventet. Plan – og utviklingsavdelingen har jobbet med kommuneplanens arealdel, som har ført til lavere aktivitet for byggesaker og planer enn tidligere år. Utgifter til administrasjon er likevel større enn tidligere år, noe som også vises i Kostra-tallene.

Kultur – og oppvekstetaten har et merforbruk på 3 % av budsjetterte rammer. Det har vært større lønnsforbruk enn forventet, da bruk av vikarer og ressurser til spesialundervisning/særskilt norskopplæring har vært stor. For tjenesteområdene er det følgende resultater:

- Barnehagene i kommunen leverer gode tjenester, og er i Utdanningsdirektoratets foreldreundersøkelse på gjennomsnittet som er målt for Oslo og Viken. Tallet ligger på 4,4 av 5 mulige. Barnehagedekningen er 95 %, og netto driftsutgifter for barnehagetjenester er på nivå med landssnittet.
- Elevundersøkelsen i grunnskolen i 202 viser at det er fortsatt god læringskultur, mestring og støtte fra lærerne.
- Grunnskolepoengene er et mål for samlet læringsutbytte etter avsluttet grunnskole. Hol kommune hadde i snitt høyere grunnskolepoeng enn landssnittet nasjonalt.
- Kommunen har 25,4 % netto driftsutgifter til grunnskolen, som er over landssnittet. Det er lavere andel elever som får spesialundervisning enn tidligere år.

- Kulturavdelingen har til dels mye større bruk av kulturskolen, kino og bibliotek i 2022 enn de to foregående årene som var preget av nedstengning.

Helse - og omsorgsetaten har 10 % merforbruk i 2022 i forhold til det regulerte budsjettet. Merforbruket er i hovedsak knyttet til bruk av vikarbyrå og overtid som er relatert til vansker med å få rekruttert fagpersonell, både på institusjoner og i legetjenesten. Sykefraværet har i 2022 vært på 11,7 %. En del planlagte tiltak, og omstillings- og innovasjonsprosjekter er blitt forsinket og utsatt.

Det er flere årsaker til at vi har høyere driftsutgifter enn tilsvarende kommuner, bl.a har det vært fordyrende å ha to institusjoner, to legekontor og lange avstander i hjemmetjenestene. I tillegg har helse- og omsorgsetaten over lengre tid gitt flere tjenestetilbud utover de lovpålagte tjenestene, og det har i perioder vært utfordrende å ha kontroll og oversikt over tildelte tjenester/vedtak, samtidig som det har manglet rutiner og system for revidering av tildelte tjenester/vedtak.

Hol kommune har større utgifter til helse – og omsorgstjenester enn tidligere år, og landssnittet. I kommunen er det en større andel innbyggere over 80 år som bor på sykehjem, og flere som får hjemmetjenester enn ellers i landet. I kommunen har vi 100 % andel brukertilpassede enerom med eget bad/wc.

Tekniske tjenester har et merforbruk på 2,3 million kroner i 2022 på drift, vedlikehold og eiendom. På de gebyrfinansierte tjenestene vann, avløp og renovasjon er det også avvik i forhold til det planlagte. Avvikene er relatert til:

- Brann og redningstjenesten, da Hol kommune har bistått nabokommuner ved brann.
- Innen vann – og avløp er regnskapet i hovedsak i henhold til budsjettet på ledningsnett, men det er økte kostnader på renseanleggene på grunn av nødvendig skifte av større komponenter ved Geilo renseanlegg.
- Hallingdal renovasjon har hatt økte kostnader i forhold til forventet.
- Det har vært større utgifter innen renhold på institusjoner enn forutsatt.
- Av store investeringsprosjekter bør særlig nevnes vann – og avløpsledninger (17,5 mill. kr)

De ansatte i Hol kommune har også i 2022 håndtert utfordringer i forbindelse med pandemien. Det er all grunn til å rose de ansatte for innsatsviljen og pågangsmoten de har vist dette året.

Hol, 22.03.23

kst.

Rådmann

Figur 1 Underskrevet av kst rådmann